

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

11465

Aşağıdaki sorularımın *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.04.2024

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Türkiye'nin 3 Şubat 2001'de Resmî Gazete'de yayımlayarak kabul ettiği Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 182 no'lu 'En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi'nin üzerinden 23 yıl geçmesine rağmen çocuk işçiliği ortadan kalkmamıştır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) Ocak 2024 yılında yayınladığı rapora göre; 2013 yılında en az 59, 2014 yılında en az 54, 2015 yılında en az 63, 2016 yılında en az 56, 2017 yılında en az 60, 2018 yılında en az 67, 2019 yılında en az 67, 2020 yılında en az 67, 2021 yılında en az 62, 2022 yılında en az 62, 2023 yılında en az 54 çocuk işçi olmak üzere, 2013-2023 yılları arasında en az 671 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Son 10 yılda Türkiye'nin 77 ilinde çocuk iş cinayetlerinin gerçekleştiğinin belirtildiği raporda en çok iş cinayetinin yaşandığı ilk 5 şehir ise; Urfa 49, Antep 40, Adana ve İstanbul'da 33'er, Konya'da ise 25 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. İş kollarına göre çocuk işçi cinayetlerinin en çok yüzde 57'lik oranla tarım, orman iş kolunda yaşandığı açıklanmıştır. İSİG Meclisi'nin 2024 yılının ilk üç ayında yayınlanan rapora göre; 14 yaş ve altı 4 çocuk, 15-17 yaş aralığında 12 genç/çocuk ve 18-25 yaş aralığında 57 genç işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Rapora göre iş cinayetlerinde yaşamını yitiren her yüz kişiden 17'si genç ve çocuktur.

Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından kurulan Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) öğrencilerinden 8 çocuk 2023-2024 eğitim öğretim yılının ilk döneminde çalıştırıldıkları işyerlerinde yaşanan iş cinayetlerinde yaşamlarını yitirmiştir.

Yaşanan bu cinayetlere rağmen Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2023 yılı çocuk istatistiklerine göre 15-17 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılma oranı yüzde 22,1'e yükseldiği, bu oranın geçen sene yüzde 18,7' olduğu açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin 3 Şubat 2001'de Resmî Gazete'de yayımlayarak kabul ettiği Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 182 no'lu 'En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi'nin üzerinden 23 yıl geçmesine rağmen çocuk işçiliği ortadan kalkmamasının gerekçeleri nelerdir?
2. Her yıl artan çocuk işçiliğine ilişkin bakanlığınızın aldığı önlemler var mıdır? Alınan önlemler var ise bunlar nelerdir? Alınan önlemler ve incelemeleriniz şayet var ise bunlara rağmen çocuk iş cinayetleri ve çalıştırılan çocuk işçi oranları yıldan yıla nasıl artmaktadır?
3. İş Kanunu'nun 71. Maddesine göre 15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılmaları yasaklanmış olmamasına rağmen son 10 yılda en az yaşanan 671 çocuk iş cinayetleri nasıl yaşanmıştır? Bu cinayetlerin yaşandığı iş alanlarının kaçına bakanlığınız tarafından inceleme başlatılmıştır?
4. Bakanlığınızın verilerine göre son 10 yılda Türkiye genelinde iş cinayetlerinde yaşamını yitiren çocuk işçi sayısı kaçtır?
5. Bakanlığınız son 10 yılda çocuk işçi çalıştırılan kaç kurumu tespit edip soruşturma başlatmıştır? Çocuk işçi çalıştıran kişiler hakkında herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
6. Başlatılan incelemelerin nihai sonuçları kamuoyu ile ne zaman paylaşılacaktır?
7. Okulda ders öğrenmesi gereken öğrencilerin MESEM uygulaması ile iş cinayetlerinde yaşamını yitirmesini nasıl açıklıyorsunuz?
8. MESEM'in uygulamaya koyulduğu ilk günden bu yana yaşamdan kopardığı çocuk sayısı kaçtır?
9. MESEM uygulamasının çocuk ölümlerine sebep olmasına rağmen hala devam ettirilmesinin gerekçeleri nelerdir?
10. MESEM uygulamasına ilişkin bakanlığınızın başlattığı kaç soruşturma vardır? Soruşturma başlatılan kurumla beraber kaç kişiye inceleme başlatılmıştır?